SKRBNIK KONJA

IZOBRAŽEVALNA SLIKANICA

SKRBNIK KONJA
IZOBRAŽEVALNA SLIKANICA

AVTORJI:

Vesna Vodopivec (KK Postojna), Roža Šircelj-Česnik (nagradni natečaj),
Nikol Lavrenčič (nagradni natečaj), Kim Česnik (nagradni natečaj)

FOTOGRAFIJE:
Valentina Volk, Rebecca Kos, Teuta Spači,
Nika Repič, Uroš Lipanje, Vesna Vodopivec

TEHNIČNI UREDNIK:
Vesna Vodopivec

VSEBINSKI IN JEZIKOVNI PREGLED:
Vesna Vodopivec

IZDAL IN ZALOŽIL:
Konjeniški klub Postojna, Na Gradu 10, Prestranek
»Slikanica je podprta s sredstvi Občine Postojna (Javni razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja v občini Postojna za leto 2022)).

OBLIKOVANJE IN TISK:
Miha Dolenc in Luka tisk

Naklada:
Online slikanic
Prestranek 2022

OBČINA
POSTOJNA

SKRBNIK KONJA

IZOBRAŽEVALNA SLIKANICA

1. SPOZNAJMO KONJA

Konja zagotovo vsi poznate. Ali ste vedeli, da je konj včasih zgledal drugače in se je do današnje podobe razvijal dolgih 60 milijonov let? Konju so podobni še: zebra, osel, domači konj pa tudi divji osli Afrike in Azije. Rečemo, da sodijo v družino konj. Konj spada med sesalce, v red lihoprstih kopitarjev, v družino konjev. Je rastlinojedec, neprežvekovalec. Človek ga je začel udomačevati 4000 let pred našim štetjem. Slovenske pasme konj so: lipicanec, posavski konj in slovenski hladnokrvni konj.

Poglejte spodnje fotografije. Opazili boste, da so konji različnih barv. Bi jih znali poimenovati? Konji so lahko rjavi, svetlo rjavi, temno rjavi, palomino, sivi, pegasti, lisjak in temno sivi. Ločijo se tudi po barvi kopit (roževine), ki so lahko temna, svetla ali pa mešana. Če dobro pogledate konjev obraz, lahko vidite, da imajo nekateri med očmi ali nad njimi tudi znamenja v obliki zvezde ali lise. Po navadi so te lise bele barve. Imajo jih lahko tudi na nogah.

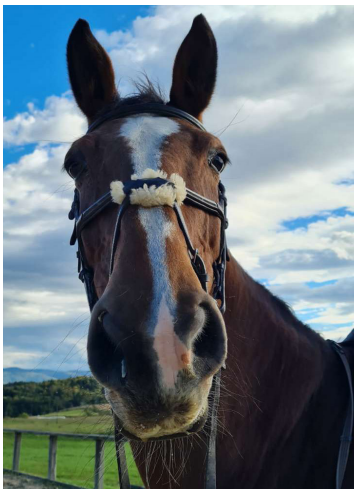

V divjini mora biti konj sposoben hitrega premikanja, da najde hrano in vodo in ubeži pred plenilci.

Ali veste, kaj konj je? Prehranjuje se s travo in senom, pri tem pa je pomembno, da ima dobre zobe. In če ste mislili, da konj večinoma dirja po travnikih, ste se motili. Večji del dneva namreč porabi za hranjenje – pašo.

Pa poglejmo še, kako se konj obnaša. Konj je črednа žival, sporazumeva se lahko z drugimi konji pa tudi z ljudmi. Tako kot mi tudi on občuti zadovoljstvo, nepotrpežljivost, razdraženost, strah ali jezo in nezadovoljstvo. Ali veste, kaj pomeni, če ima konj ušesa nazaj? Kaj nam sporoča dvignjen rep? Pomislite malo na psa in napnite možgančke. Naj vam pomagamo: če ima ušesa nazaj, je razdražen ali nezadovoljen, dvignjen rep pa sporoča, da se dobro počuti.

2. ŽIVLJENJE KONJ

Konji so včasih pred mnogimi leti živeli v divjini: v čredah na travnikih, stepah, polpuščavah in gozdu. Človek je nato konja udomačil, kar pomeni, da ga je ukrotil in naučil živeti v domačem okolju. Še danes je rad v čredi, saj se tu počuti varno. Če je sam, skuša najti ostale konje in se jim pridružiti. Med konji se lahko razvijejo prava prijateljstva, včasih pa se tudi prepirajo.

Konj ni napadalen, boju se raje izogne in pobegne.
Najpogosteje konje srečamo na pašniku, v hlevu ali na jahališču.
Zagotovo ste opazili, da so pašniki ograjeni. Kaj menite, zakaj? Seveda zato, da konj ne pobegne ali se sprehaja neznano kje. Če je konj na paši, je potrebno poskrbeti za vodo. V primeru dežja in vetra pa mu moramo ponuditi zavetje, kamor se bo umaknil. Konj se na pašniku druži z drugimi konji, se igra, drema, valja, pozdravlja prijatelje …

Zdaj pa se sprehodimo še v hlev. Tu najprej opazimo ograjene prostorčke, nekakšne sobice za konje. Pravimo jim boksi. Konj mora imeti v hlevu na voljo vodo in dovolj hrane. Hlev mora biti čist in zračen. Ker je konj v hlevu ločen od drugih, je naloga lastnika, da se ukvarja z njim in da mu ponudi različne naloge. Tako lastnik poskrbi, da konju ni dolgčas.

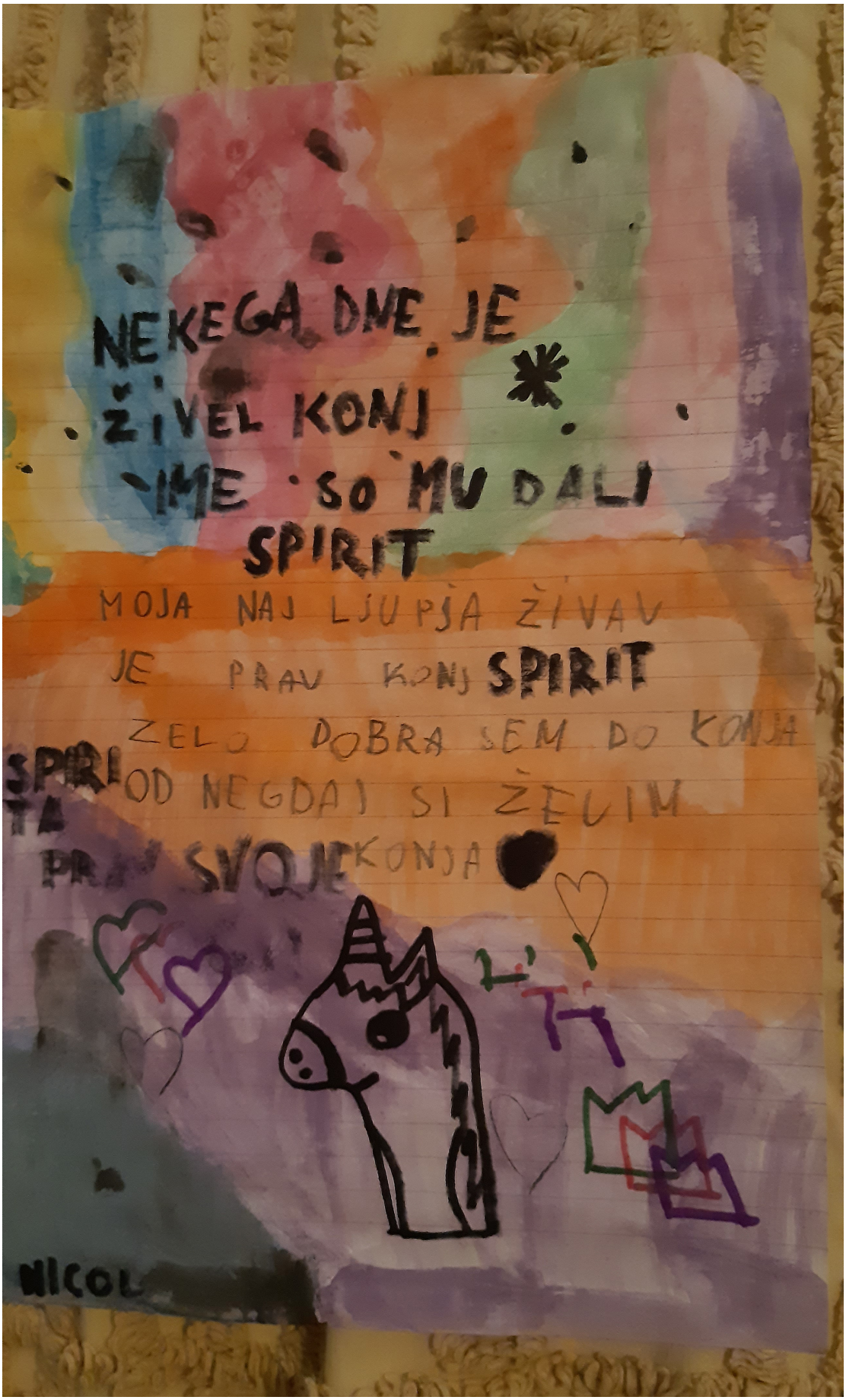
NEKEGA DNE JE
ŽIVEL KONJ
IME SO MU DALI
SPIRIT
MOJA NAJ LJUPŠA ŽIVAL
JE PRAV KONJ SPIRIT
ZELO DOBRA SEM DO KONJA
OD NEGDAJ SI ŽELIM
SVOJE KONJA

3. POKUKAJMO V HLEV

Hlev za konja mora biti svetel, zračen in brez prepiha. Vsak dan ga temeljito očistimo, enkrat na leto pa tudi prebelimo in razkužimo. Se še spomnite, kako se imenuje sobica za konja? To je seveda boks. Ta mora biti primerno velik. Na tleh boksa ima konj steljo, to je lahko žaganje, slama, listje. Pomembno je, da je stelja čista in suha. Ali ste vedeli, da konj spi stoje? Rad pa se tudi uleže, zato je pomembno, da je stelja čista in topla ter udobna, da prepreči bolečine v nogah.

3.1. OČISTIMO HLEV

Zakaj morata biti hlev in boks čista? Kaj mislite, kje konj kaka in lula? Mislite, da ima straniščno školjko? Seveda ne, konj opravlja svoje potrebe kar v hlevu ali boksu. Zato moramo večkrat zavihati rokave in pravilno očistiti njegovo bivališče.

- Najprej z vilami odstranimo gnoj. Včasih se gnoj skriva tudi v slami ali žaganju, zato moramo paziti, da odstranimo tudi tega.
- Gnoj naložimo v košaro ali samokolnico. Na tleh moramo ohraniti čim več slame ali žaganja.
- Čisto žaganje ali slamo lahko uporabimo še naprej.
- Umazano žaganje ali slamo naložimo na samokolnico.
- Preostali prah, fige in ostanke umazane slame ali žaganja pometemo in natovorimo na samokolnico. Odstranimo tudi urin, saj za zdravje konj ni dober.
- Naloženo samokolnico odpeljemo na primerno gnojišče.
- Sledi nastiljanje boksa s slamo ali žaganjem.

Odstranimo fige.

Pometemo.

Skeniraj

Odpeljemo.

Nastiljamo boks.

Skeniraj

4. KRMLJENJE KONJA

Konji so pašne živali. Travo odrežejo s sekalci, jo prežvečijo in pogoltnejo. Konj nima velikega želodca. Lahko se zgodi, da konj, ki veliko dela, mogoče ne dobi dovolj energije. V teh primerih dodajamo močna krmila. Uporabljati moramo ustrezno in dobro krmo. Konj mora imeti ves dan na razpolago seno in čisto vodo. Med prehranjevanjem ga ne smemo motiti, pred ali po obroku naj ne dela. Konj lahko je s tal, iz korita ali vedra. Korito ali vedro uporabimo takrat, ko mu dajemo vitamine in minerale ter drugo obliko hrane. Zelo uporabna je mreža za seno, ki jo napolnimo in privežemo na pravo višino. Konj pa ima radi tudi priboljške, kot sta jabolko ali korenček. Ni pa vse sadje primerno, hruška recimo preveč napenja.

Skeniraj

KAKO BI SKRBELA ZA ZVEZDO

Moja najljubša žival je konj. Vedno, ko vidim konja se zelo razveselim. Skoraj vsak dan mislim na konje. Ko v jahalni šoli lahko skrbim za konja ali ga lahko jezdim, pa me to zelo pomirja. Ko bom velika, bi bila najrajši učiteljica jahanja.

Velikokrat si zamislim, da imam že zdaj svojega konja in da skrbim zanj. Če bi imela kobilo, bi ji dala ime Zvezda. Krmila bi jo s senom, ovsom, svežo travo, za posladek pa bi dobila kdaj pa kdaj jabolko, korenček ali priboljšek za konje. Priboljški so sladkorčki, sol in posebni briketi za konje. Zelo bi pazila, da Zvezda ne bi jedla take hrane, ki ni dobra zanjo. Zelo me skrbi, če vidim, da imajo konji na pašniku strupene rastline. Če konji jedo strupene rastline, lahko zbolijo ali celo umrejo. Na primer, če jedo zlatico, dobijo krče v trebuhu. Preslica pa povzroči bolezen, ki je podobna pijanosti. S čokolado, bomboni in drugo človekovo hrano jih ne smemo krmiti. Poskrbela bi, da bi imela Zvezda vedno dovolj čiste vode.

Vsak dan bi jo dresirala, jezdila, krtačila, jo peljala na travnik, da se na pase in bila z njo veliko časa. Pred jahanjem bi jo skrtačila, ji očistila kopita, ji dala uzdo in jo osedlala. Konja se osedla tako, da mu najprej na hrbet daš podsedelnico, potem pa šele sedlo. Oboje skupaj zapnemo okoli konjevega trebuha s podsedelnim pasom. Podsedelnica pomaga, da sedlo konja ne ožuli. Ko bi jo osedlala, bi jo zajahala. Če bi deževalo in bi bila mokra, bi jo obrisala in pokrila. Če bi se poškodovala, bi ji naredila opornico, jo peljala v boks in poklicala veterinarja. Opornico bi naredila iz vej in povoja. Pazila bi, da ne bi toliko obremenjeval noge, ki bi si jo poškodovala. Poleti bi Zvezdo ohladila s tuširanjem. Za njena kopita bi skrbel kovač. Stare podkve bi podarila ljudem za srečo. Zelo bi se razveselila, če bi Zvezda imela žrebička.

Upam da se bo moja želja enkrat uresničila. Pred tem pa bom še več let pridno vadila skrb za konja in jahanje, da bom znala vedno več o konjih in delu s konji. Zelo si želim, da bi nekoč imela svojega konja.

Roža Šircelj-Česnik, 11 let

5. ČIŠČENJE KONJA

Konja očistimo vsaj enkrat na dan oziroma po potrebi. Vsak konj ima svoj pribor za čiščenje, da preprečimo prenašanje kožnih bolezni. Za čiščenje uporabljamo naslednji pribor:

- mehka krtača za čiščenje
- kovinsko, plastično ali gumijasto strgalo za čiščenje,
- strgalo za otiranje znoja,
- gumijasto vodno strgalo,
- gobe in krpe za umivanje,
- groba sirkova krtača, klin za čiščenje kopit, čopič za mazanje kopit,
- glavnik za grivo in rep.

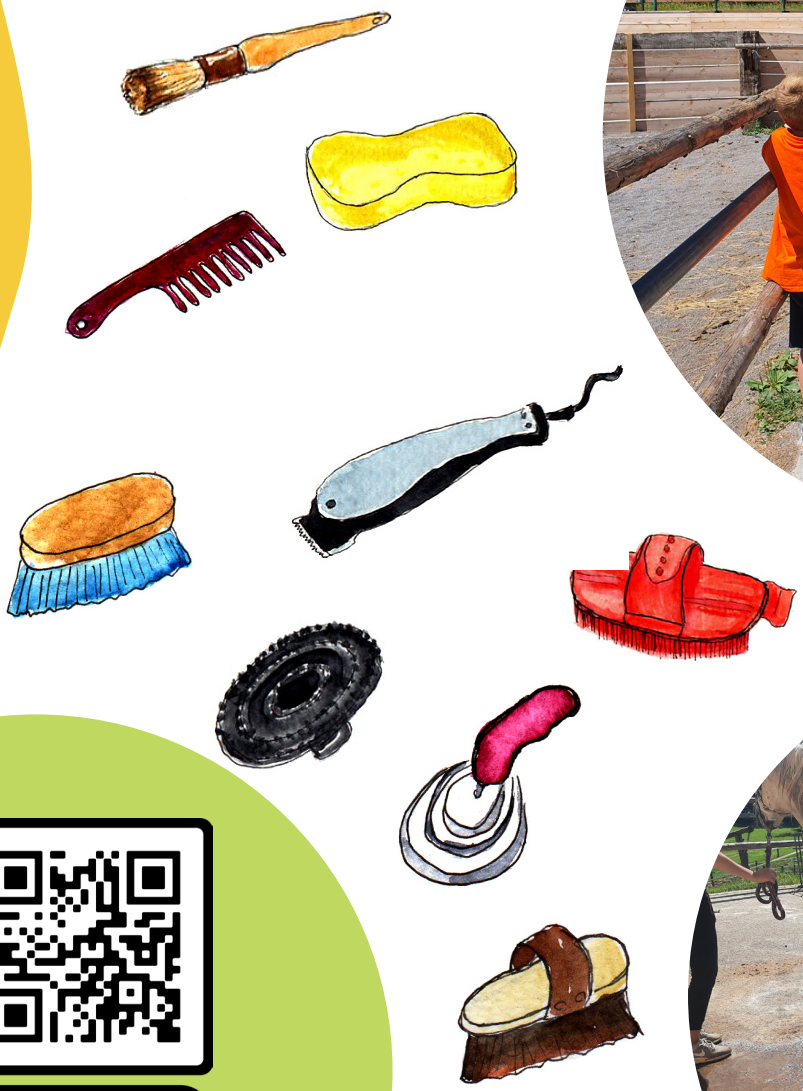

Skeniraj

Konja čistimo od glave proti repu. Najprej levo stran, nato še desno. Konja s krožnimi gibi očistimo s strgalom, da razrahljamo grobo umazanijo. Nato ga z mehko krtačo skrtačimo v smeri rasti dlake. Krtačo sproti čistimo. Razčešemo grivo in rep, po potrebi ju tudi operemo. Očistimo oči, nozdrvi (nosni odprtini) in na koncu še kopita. Ta očistimo tako, da jih dvignemo in očistimo s klinom. To je zelo pomembno zlasti pri konjih, ki so podkovani (imajo podkve), saj jim lahko umazana kopita povzročijo žulje.

Očistimo konjevo telo.

Ne pozabimo nog.

Počešemo rep.

Skrtačimo glavo.

Očistimo kopita.

Skeniraj

Skeniraj

6. OPREMA KONJA

Konje za jahanje opremimo s sedlom, uzdo in dodatno opremo, ki omogoča jahaču varno sedenje na hrbtu konja. Opremo je seveda potrebno pravilno namestiti, da bo varna za konja in jahača. Glede na disciplino jahanja poznamo več vrst sedel: dresurno, večnamensko in skakalno. Poznamo tudi več vrst uzd. Ko konja privežemo ali ga vodimo z roko, lahko uporabljamo hlevsko uzdo in povodec

Oglavka

Popolna oprema

Uzda in vajeti

Skeniraj

7. PRIPRAVA KONJA ZA JAHANJE

Konja moramo pred jahanjem osedlati. Na konjev hrbet najprej položimo podsedelnico. Nanjo damo sedlo in ga pričvrstimo s sedelnim pasom. Sedlo damo na viher konja vedno z leve strani in ga potisnemo nazaj v sedelno ležišče. Če pasu nismo dovolj zategnili, lahko sedlo zdrsne ali se premakne. Nato konju pravilno namestimo uzdo, prav tako z leve strani. Zdaj smo pripravljeni za jahanje.

Namestimo podsedelnico.

Namestimo sedlo.

Preverimo namestitev.

Zapnemo pas.

Skeniraj

JONDENSKI KLUB
POSTOJNA

8. PREVAŽANJE KONJ

Konja je treba včasih tudi prevažati, recimo na tekmo. Za to uporabljamo posebne tovornjake ali pa posebne prikolice. S konjem ne smemo potovati več kot 8 ur oziroma več kot 6 ur brez postanka. Ob postanku moramo prikolico oz. tovornjak prezračiti, da konj dobi sveži zrak. Zamislite si, da potujete z avtobusom in v njem stojite in se z rokami nimate česa oprijeti. Se vam zdi taka vožnja prijetna? Najbrž ne. Tudi konja je treba prevažati previdno. Najtežje ga je prepričati, da gre na prikolico, saj ne mara majhnih in zaprtih prostorov. Pri prepričevanju je potrebnega veliko potrpljenja. Enako previdni moramo biti pri raztovarjanju. Konja je potrebno pripraviti na prevoz. Pri natovarjanju gre konj z glavo naprej, pri raztovarjanju pa vzvratno. To je lahko težavno, saj ne mara premikanja ritensko in lahko hitro pride do poškodb.

Skeniraj

Skeniraj

Skeniraj

9. PRVA POMOČ PRI POŠKODBI KONJA

Kam greste, ko padete in si potolčete kolena? Če ni prehudo, vam lahko pomagajo starši, drugače pa je treba obiskati zdravnika. Tudi konj se lahko poškoduje. Poznati moramo osnove prve pomoči, seveda pa moramo znati tudi oceniti, kdaj je potrebno poklicati veterinarja. Če se konj rani, je potrebno rano očistiti in jo pravilno prevezati, da ne pride do okužbe. Pomagamo mu z obkladki, ki zmanjšujejo bolečino. Lahko so hladni ali vroči, odvisno od poškodbe. Velikokrat obkladke namestimo na kopito in tako preprečimo okužbo.

KONJENIŠKI KLUB

POSTOJNA